

Damla KESKİN ŞERBETCİOĞLU

**YEDİEMİN SÖZLEŞMESİ YOLUYLA
ANONİM ŞİRKET PAYI ÜZERİNDE
REHİN KURULMASI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER.....	VII
KISALTMALAR.....	XIII
GİRİŞ.....	1

Bölüm 1

ANONİM ŞİRKET PAYI ÜZERİNDE REHİN KURULMASI

I. Borçlandırıcı İşlem.....	11
A. Anonim Şirket Payı Üzerinde Rehin Tesisinin Sebebe Bağlılığı	14
B. Borçlandırıcı İşlemin Sözleşmesel Niteliği	15
C. Borçlandırıcı İşlemin Sui Generis Niteliği	19
D. Borçlandırıcı İşlemin Şekli.....	21
E. Borçlandırıcı İşlemin İçeriği.....	23
1. Rehin Konusu Payların Belirlenebilir Olması.....	23
2. Rehinle Teminat Altına Alınan Alacağın Belirlenebilir Olması	30
II. Tasarruf İşlemi.....	33
A. Çıplak Pay.....	35
1. Çıplak Pay Üzerinde Kurulan Rehnin Niteliği	37

a. Doktrindeki Görüşler	37
b. Değerlendirme	38
2. Çıplak Pay Üzerinde Rehin Kurulması	39
3. TİTRK Kapsamında Çıplak Pay Üzerinde Rehin Kurulması.....	45
a. Rehin Sözleşmesinin İmzalanması	49
b. Rehinli Taşınır Sicili'ne Tescil.....	50
B. Kaydi Pay	51
1. Kaydi Pay Üzerinde Kurulan Rehinin Niteliği	54
a. Kaydi Payın Kıymetli Evrak Niteliğinde Olduğu Görüşü	54
b. Kaydi Payın Kıymet Hakkı Niteliğinde Olduğu Görüşü 56	
c. Değerlendirme	57
2. Kaydi Pay Üzerinde Rehin Kurulması	60
a. 3. Aşama: Rehinin MKK Kayıtlarına Yansıtılması	61
b. 2. Aşama: Rehinin MKK'ya Bildirilmesi	63
c. 1. Aşama: Yazılı Rehin Sözleşmesinin İmzalanması.....	64
C. Pay Senetleri	66
1. Pay Senetleri Üzerinde Kurulan Rehinin Niteliği.....	68
a. Hak Rehni Görüşü	68
b. Teslime Bağlı Taşınır Rehni Görüşü	69
c. Hak Rehni ve Taşınır Rehni Görüşü	70
d. Değerlendirme	71
i. Hak Rehni ve Taşınır Rehni Görüşleri Açısından Değerlendirme	71
ii. Teslime Bağlı veya Teslim Şartına Bağlı Olmayan Taşınır Rehni Açısından Değerlendirme.....	72
iii. MK m. 955 Hükmü Çerçevesinde Değerlendirme.....	76
2. Hamiline Yazılı Pay Senetleri Üzerinde Rehin Kurulması	79
a. Zilyetliğin Devri	79
b. Aynı Sözleşme	81
3. Nama Yazılı Pay Senetleri Üzerinde Rehin Kurulması.....	83

a. Nama Yazılı Pay Senetlerinin Nama veya Emre Yazılı Kıymetli Evrak Niteliği.....	84
b. Ciro	87
c. Yazılı Rehin Beyanı.....	89
i. Yazılı Devir Beyanı ile Rehin Tesisi Bakımından Doktrinde İleri Sürülen Görüşler	89
ii. Yazılı Rehin Beyanı ile Rehin Tesisi Bakımından Doktrinde İleri Sürülen Görüşler	90
iii. Değerlendirme: Yazılı Rehin Beyanı	94
iv. Zilyetliğin Devri	97
4. Gerçek Nama Yazılı (Rekta) Pay Senetleri Üzerinde Rehin Kurulması	97
5. İlmühaberler Üzerinde Rehin Kurulması.....	99

Bölüm 2

REHNİN KURULMASINDA ANONİM ŞİRKETİN ROLÜ

I. Rehnin Anonim Şirkete Bildirilmesi.....	102
II. Rehnin Anonim Şirket Pay Defterine İşlenmesi.....	109
III. Rehne Anonim Şirket Tarafından Onay Verilmesi	115
A. Anonim Şirket Payının Devrine veya Rehnine İlişkin Yasaklar	116
1. Kanuni veya Sözleşmesel Devir Yasakları	116
2. Kanuni veya Sözleşmesel Rehin Yasakları	119
B. Bağlam ve Bağlamın Pay Rehine Etkisi	120
1. Kanuni Bağlamın Pay Rehnine Etkisi	124
a. Türk Ticaret Kanunu'nun Kanuni Bağlama İlişkin Düzenlemeleri	124
b. Rehin Kurulmasında Anonim Şirketin Onayı	126
c. Gizli Rehin Ciro su veya Beyaz Ciro ile Rehin Kurulması	129
d. Rehin Alan Açısından Risk: Iskat	131

2. Esas Sözleşmesel Bağlamın Rehne Etkisi.....	132
a. Türk Ticaret Kanunu'nun Esas Sözleşmesel Bağlama İlişkin Düzenlemeleri.....	133
b. Rehin Kurulmasında Anonim Şirketin Onayı	135
i. Borsaya Kote Olmayan Bağlı Paylar Üzerinde Kurulan Rehnin Paraya Çevrilmesi.....	137
ii. Borsaya Kote Bağlı Paylar Üzerinde Kurulan Rehnin Paraya Çevrilmesi.....	139
c. TTK m. 492/2 Hükmünün Rehne Kıyasen Uygulanması Sorunu	142
3. Esas Sözleşme ile Rehin Yasağı veya Sınırlaması Getirilmesi	143

Bölüm 3

YEDİEMİN KAVRAMI VE YEDİEMİN SÖZLEŞMESİ

I. Yediemin Kavramı	149
A. Türk Hukukunda Yediemin Kavramı	149
1. Türk Kanunlarında Yediemin Kavramı.....	149
2. Taşınır Rehni Kurulması Bakımından Yediemin Kavramı	150
B. Anglo-amerikan Hukukunda Escrow Aracısı ve Trustee Kavramları	155
C. Pay Senetleri Üzerinde Rehin Kurulmasında Yedieminin Hukuki Konumu.....	159
II. Yediemin Sözleşmesi	161
A. Yediemin Sözleşmesinin Tarafları	164
1. Rehin Tarafları.....	164
2. Yediemin.....	165
3. Rehin Tarafları ve Yediemin Arasındaki Temsil İlişkisi.....	168
B. Yediemin Sözleşmesinin Borçlandırıcı İşlem Niteliği	172

1. Yediemin Sözleşmesinin İki Tarafa Borç Yükleyen Sözleşme Niteliği.....	172
2. Yediemin Sözleşmesinin Sürekli Edimli Sözleşme Niteliği	173
3. Yediemin Sözleşmesinin Üçüncü Kişi Yararına Sözleşme Niteliği	174
C. Yediemin Sözleşmesinin İsimsiz Sözleşme Niteliği.....	181
1. Genel Saklama Sözleşmesi	184
2. Vekâlet Sözleşmesi	187
3. Escrow Sözleşmesi	189
4. Teminat Amaçlı İnançlı Devir	194
5. Değerlendirme: Yediemin Sözleşmesinin Sui Generis Niteliği	196
D. Yediemin Sözleşmesinin Şekli	198
III. Yediemin Sözleşmesinin Rehin Sözleşmesi ile İlişkisi.....	199

Bölüm 4

YEDİEMİN SÖZLEŞMESİ UYARINCA REHNİN KURULMASINDA YÜKÜMLÜLÜKLER VE YÜKÜMLÜLÜKLERİN İFASI

I. Rehin Taraflarının Esaslı Yükümlülükleri.....	204
A. Pay Senetlerinin Ciro Edilmesi.....	205
1. Tam Ciro Şeklinde Açık Rehin Cirosu	209
2. Beyaz Ciro Şeklinde Açık Rehin Cirosu	216
3. Tam Ciro Şeklinde Gizli (Örtülü) Rehin Cirosu	220
4. Beyaz Ciro Şeklinde Gizli (Örtülü) Rehin Cirosu	223
5. Tam İnançlı (Fiduciaire) Ciro	229
B. Pay Senetlerine İlişkin Yazılı Rehin Beyanı Yapılması.....	231
C. Pay Senetlerinin Zilyetliğinin Devredilmesi.....	234
1. Zilyetliğin Yediemine Devredilmesi.....	235

a. Teslimli Devir Yöntemleri.....	236
b. Teslimsiz Devir Yöntemleri	237
2. Zilyetliğin Niteliği	241
a. Yedieminin Zilyetliğinin Niteliği.....	241
b. Rehin Taraflarının Zilyetliğinin Niteliği	244
D. Yediemin ve Rehin Tarafları Arasında Aynı Sözleşmenin Gerçekleşmesi	245
II. Yedieminin Esaslı Yükümlülükleri	247
A. Pay Senetlerinin Saklanması	247
1. Güvenli Bir Yerde ve Özenle Saklama Yükümlülüğü	248
2. Kullanmama Yükümlülüğü	251
a. Pay Sahipliği Haklarının Rehin Alan Tarafından Kullanılabilmesi	255
i. Mali Hakların Kullanılması.....	255
ii. Yönetmel Hakların Kullanılması.....	257
b. Pay Sahipliği Haklarının Yediemin Tarafından Kullanılabilmesi.....	259
3. Zilyetliği veya Mülkiyeti Devretmeme Yükümlülüğü	262
a. Zilyetliği Rehin Taraflarına Devretmeme Yükümlülüğü.....	264
i. Pay Senetlerinin Zilyetliğinin Rehin Alana Devredilmesi	265
ii. Pay Senetlerinin Zilyetliğinin Rehin Verene Devredilmesi	266
b. Üçüncü Kişilere Devretmeme Yükümlülüğü	272
B. Pay Senetlerinin Zilyetliğinin Rehin Sözleşmesinin Taraflarına İade Edilmesi.....	275
1. Rehin Verene İade Etme Yükümlülüğü	277
2. Rehin Alana İade Etme Yükümlülüğü	282
III. Diğer Yükümlülükler.....	287
SONUÇ	291
KAYNAKÇA	313